

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i:	Pwyllgor Gwaith
Dyddiad:	19/02/2018
Pwnc:	Cartrefi'r Awdurdod Lleol ar gyfer Pobl Hŷn - Pennu'r Ffi Safonol
Aelod(au) Portffolio:	Cynghorydd Llinos Medi Huws
Pennaeth Gwasanaeth:	Alwyn Rhys Jones, Pennaeth Gwasanaethau Oedolion
Awdur yr Adroddiad: Rhif Ffôn: E-bost:	Rhys Ll. Roberts, Rheolwr Cyllid 01248 752690 RhysRoberts2@ynysmon.gov.uk Dafydd Bulman, Business & Transformation Manager 01248 752013 DafyddBulman@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	Amrywiol

A – Argymhelliad/Argymhellion a Rheswm/Rhesymau

Mae angen i'r Awdurdod Lleol bennu ei ffi safonol ar gyfer ei gartrefi gofal am y flwyddyn Ebrill 2018-Mawrth 2019.

Mae'r aelodau wedi penderfynu ar gynnydd cyffredinol o 3% mewn ffioedd a thaliadau fel canllaw. Fodd bynnag, gellir trin ffioedd a godir am gartrefi preswyl y mae'r awdurdod lleol yn berchen arnynt fel eithriad oherwydd eu bod yn seiliedig ar ddarpariaeth statudol sy'n amlinellu sut y dylid eu cyfrifo.

Fel yn y blynyddoedd diwethaf, mae costau'r holl gartrefi wedi eu cronni i gyfrifo ffi safonol gyfartalog ar gyfer y cartrefi yn unol â Chanllawiau Cenedlaethol.

Dylid bod yn ofalus wrth gymharu'r ffi safonol gyda ffioedd awdurdodau eraill oherwydd, er gwaethaf canllawiau, efallai nad yw awdurdodau eraill wedi cyfrifo'r ffi ar yr un sail. Fodd bynnag, fel gwybodaeth gefndirol, rydym yn nodi isod y ffioedd safonol ar gyfer 2017/18 i Gartrefi Awdurdodau Lleol Gwynedd a Chonwy:-

- Gwynedd - £581.28
- Conwy - £571.00

Yn ystod 2017/18, cyfrifwyd y Ffi Safonol yn £698.46 yr wythnos ac roedd hynny'n seiliedig ar gyfraddau defnydd o 89.7% ar draws y 4 cartref preswyl mewnol (ac eithrio Garreglwyd a Haulfre). Penderfynodd y Cyngor ar gynnydd o 3% yn y ffi safonol wythnosol ac i dderbyn y gwahaniaeth fel cost reoli ar gyfer trawsnewid y ddarpariaeth fewnol o ofal preswyl. Pennwyd ffi safonol o £584.29 yr wythnos yn ystod 2017/18 felly ar gyfer y trigolion.

Wrth gyfrifo'r ffi safonol ar gyfer 2018/19, nid ydym wedi cynnwys y nifer o welyau a gadwyd yn wag yng Nghartref Preswyl Garreglwyd yn ystod 2017/18 gan mai'r bwriad yw ailfodelu'r Cartref. Rydym hefyd wedi peidio ag ystyried niferoedd y gwllâu gwag yn Haulfre o ganlyniad i'r gwaith ailwampio a ddigwyddodd yno yn ystod 2016/17. Y cyfraddau defnydd yn y 4 cartref a oedd yn weddill yn ystod 8 mis cyntaf 2017/18 oedd 93.4% yn seiliedig ar gyfanswm o 109 o wllâu.

Mae'r tabl a ganlyn yn cyfrifo cost wythnosol dybiedig am y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2019.

Nifer y gwllâu sydd ar gael	109
Amcangyfrif o'r Cyfraddau Defnydd	93.4%
Amcangyfrif o nifer yr wythnosau trigolion	5,309

	Costau Rhedeg 2018/19 £	Ffi Sefydlog 2018/19 £	Ffi Sefydlog 2017/18 £	Ffi a godwyd 2017/18 £
Amcangyfrif o Gostau Rhedeg yn 2015/16	3,141,444	629.39	641.07	547.91
Ychwanegu - Tâl dibrisio	235,220	44.31	35.79	38.89
• Gwasanaethau Cefnogaeth	155,726	29.33	29.37	33.33
Tynnu incwm o Weithgareddau Di-breswyl			-7.77	-35.84
	3,732,390	703.03	698.46	584.29
Cynnydd o gymharu â ffi safonol 2017/18	0.66%	£4.57		

Yn seiliedig ar y tabl uchod, amcangyfrifir bod y gost wythnosol am y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2019 yn £703.03 fesul preswlydd.

Mae'r gost wythnosol ragamcanedig fesul preswlydd ar gyfer y flwyddyn hyd at fis Mawrth 2019 yn uwch o gymharu â'r gost ragamcanedig ar gyfer y flwyddyn i 31 Mawrth 2018. Mae hyn oherwydd cynnydd mewn costau cyflogau a chwyddiant. Fodd bynnag, nid yw'r cynnydd

blwyddyn ar flwyddyn mor uchel â'r disgwyl o ganlyniad i'r cynnydd mewn cyfraddau defnydd y cartrefi (o 89.7% i 93.4%), sy'n arwain at gost unedol is.

Gan gydnabod penderfyniad y Cyngor ar gyfer 2017/18 a'r cynnydd sylweddol y byddai symud o £584.29 i £703.03 yn ei olygu, argymhellir:

- Er bod y Cyngor yn cydnabod y costau sy'n gysylltiedig â gofal preswyl, nid yw cost wirioneddol darparu'r gwasanaeth wedi ei adlewyrchu yn y tâl a godir ar drigolion.
- Bod y cynnydd ar gyfer y rheini sy'n cyfrannu tuag at gost eu gofal yn gyson gyda'r canllawiau ar gyfer gwasanaethau'r Cyngor, sef 3% a bod ffi o £601.82 yn cael ei gosod.

Drwy beidio â chodi cost lawn y lleoliad ar drigolion sy'n hunangyllido o fewn y cartrefi hyn mae'r Cyngor yn rhoi cymhorthdal i bob defnyddiwr o tua £101.21 yr wythnos neu £5,262.92 y flwyddyn. Gyda'r 29 o drigolion sy'n hunangyllido ar hyn o bryd, mae hyn gyfwerth â £152,625 y flwyddyn.

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod ac/neu ddewis yr opsiwn hwn?

C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Yn unol ag Adran 22 Deddf Cymorth Gwladol 1948, mae'n rhaid i Awdurdodau Lleol bennu'r ffi safonol ar gyfer eu cartrefi.

Y ffi safonol yw'r ffi y mae'n rhaid i'r Awdurdod ei chodi ar drigolion a chanddynt **y modd ariannol i dalu am eu gofal preswyl yn llawn**. Mae ein rhagdybiaeth gynllunio o gwmpas ein hunangyllidwyr wedi cael ei hadolygu dros y blynyddoedd diwethaf i sicrhau ei bod yn parhau i fod yn gyfredol. Fel sydd wedi nodi yn A, rydym wedi ystyried cynyddu'r tâl i adlewyrchu cost lawn y ddarpariaeth, ond wedi penderfynu peidio â gwneud hynny oherwydd y byddai'n gynnydd sylweddol ac anghymesur i'r preswylwyr.

CH – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Mae'r penderfyniad hwn yn gyson gyda Pholisi Cenedlaethol fel yr amlinellir yn rhan C uchod.

D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?

Ydi

DD – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Uwch Dim Arweinyddiaeth (UDA) (mandadol)	
2	Cyllid / Adran 151 (mandadol)	
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (mandadol)	
4	Adnoddau Dynol (AD)	
5	Eiddo	
6	Technoleg Gwybodaeth Cyfathrebu (TGCh)	
7	Sgriwtini	
8	Aelodau Lleol	
9	Unrhyw gyrff allanol / arall/eraill	

E – Risgiau ac unrhyw gamau lliniaru (os yn berthnasol)	
1	Economaidd
2	Gwrthdlodi
3	Trosedd ac Anhrefn
4	Amgylcheddol
5	Cydraddoldebau
6	Cytundebau Canlyniad
7	Arall

F - Atodiadau:

FF - Papurau Cefndir (cysylltwch os gwelwch yn dda gydag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):